

ENCI BOUWT AAN DE TOEKOMST

ENCI staat voor Eerste Nederlandse Cement Industrie. ENCI produceert cement, natuurlijk. Maar ENCI doet meer. ENCI maakt ook betonmortel, een ander onmisbaar product in de bouw. Voorts heeft ENCI deelnemingen in aanverwante activiteiten.

VAN CEMENTFABRIEK TOT ENCI-GROEP

ENCI werd in 1926 opgericht om in de cementbehoefte van Nederland en Nederlands-Indië te voorzien.

Een Zwitsers-Belgische combinatie kreeg toen van de gemeente Maastricht een vergunning voor de bouw van een cementfabriek bij de St.-Pietersberg. De begincapaciteit van die fa-

abriek was 300.000 ton portlandcement per jaar. Daarmee was ENCI meteen een van de grootste en best geoutilleerde cementfabrieken van Europa. En ook nu nog is de fabriek in Maastricht een van de toonaangevende cementproducenten in Europa.

Met vooruitziende blik - mergel is in Nederland immers een schaars natuurproduct - kwam ook de productie van het eerste "mergelarme" cement tot stand. In 1931 werd daar-

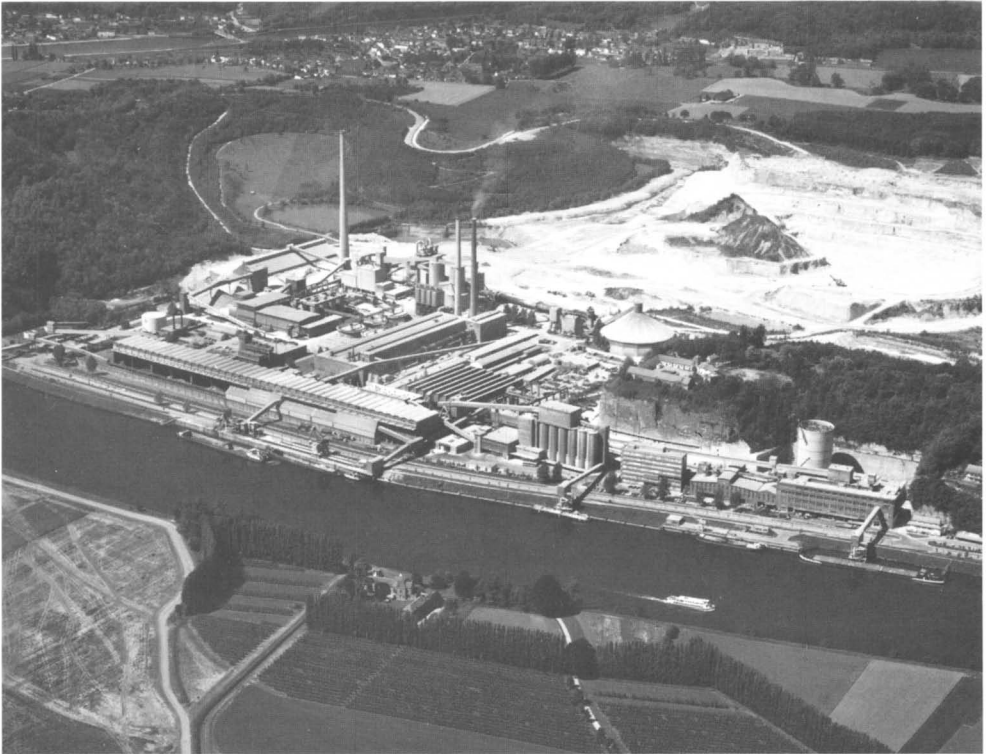

Fig. 1. ENCI-cementfabriek in Maastricht.

Fig. 2. Klinkeroven in Maastricht.

toe in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Hoogovens en Staalfabrieken in IJmuiden de Cementfabriek IJmuiden (CEMIJ) B.V. opgericht. Hier wordt uit hoogovenslak en portlandklinker, het basisproduct van cement, hoogovencement vervaardigd. In 1964 werd in Nederland een derde cementfabriek gebouwd in Rozenburg-Rotterdam: de Cementfabriek Rozenburg (ROBUR) B.V, evenals CEMIJ een producent van hoogovencement. Vanaf 1974 levert een vierde fabriek in Lixhe (België) portlandklinker aan ENCI. De hoofdzetel van de activiteit Cement is gevestigd in Maastricht. Gedurende de eerste 20 jaren van haar bestaan heeft ENCI zich uitsluitend bezig gehouden met de productie en verkoop van cement. Daarna is het werkterrein uitgebreid met aanverwante activiteiten. Naast cement is de productie en verkoop van betonmortel thans de belangrijkste kernactiviteit.

De betonmortelbelangen zijn gebundeld in MEBIN B.V. (Nederland) en INTERBETON G.m.b.H. (Bondsrepubliek). ENCI is dus meer dan de kernactiviteit cement alleen: ook de kernactiviteit betonmortel als-

mede transport en in mindere mate toeslagstoffen en betonwaren behoren tot de activiteiten van de ENCI-GROEP.

De activiteiten op het gebied van transport zijn gebundeld respectievelijk in Nederlands Cement Transport CETRA B.V. en in de Rederij Cement Tankvaart B.V. (RCT).

Bij de ENCI-GROEP zijn in totaal circa 1.500 personen werkzaam.

ENCI EN DE SAMENLEVING

ENCI heeft, zoals elke onderneming, een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Zij gaat die niet uit de weg.

Enerzijds besteedt ENCI bijzonder veel zorg aan de herinrichting van afgegraven gebieden. Anderzijds verwerkt ENCI jaarlijks enorme hoeveelheden industriële reststoffen waardoor het gebruik van de schaarse kalksteen aanzienlijk wordt beperkt.

Herinrichting

Toch blijft voor de cementproductie mergel nodig.

ENCI wint deze, zoals eerder aangegeven, uit de groeve van de Sint-Pietersberg in Maastricht.

Fig. 3. Ontgonnen terreinen worden heringericht.

Voor de herinrichting van deze groeve is in nauw overleg met de overheid een plan opgesteld. De uitvoering hiervan heeft inmiddels al geleid tot het ontstaan van het ENCI-bos en "D'n Observant", fraaie natuurgebieden met een rijke flora en fauna.

Voor het zorgvuldig milieubeheer kreeg ENCI in 1988 een hoge Europese onderscheiding toegekend. Na beëindiging van de mergelwinning omstreeks 2025 zal het hele terrein een metamorfose hebben ondergaan: van mergelgroeve tot recreatiegebied.

Verwerking reststoffen

Het is al eerder genoemd. ENCI gebruikt grote hoeveelheden industriële reststoffen (hoogovenslak, vlieg-as en afvalgips) als grondstof. De schaarse mergel wordt hierdoor gespaard. Op deze manier verwerkt ENCI nu reeds het merendeel - ofwel 1,450 miljoen ton - van de in Nederland vrijkomende hoogovenslak en meer dan de helft - ofwel 200.000 ton - van de vrijkomende vlieg-as.

Als ENCI deze afvalstoffen niet zou verwerken, zou de overheid per jaar enkele tientallen miljoenen guldens moeten vrijmaken voor een andere oplossing om deze industriële reststoffen te verwerken.

Fig. 4. Nederlands cement voor de betonmortelindustrie.

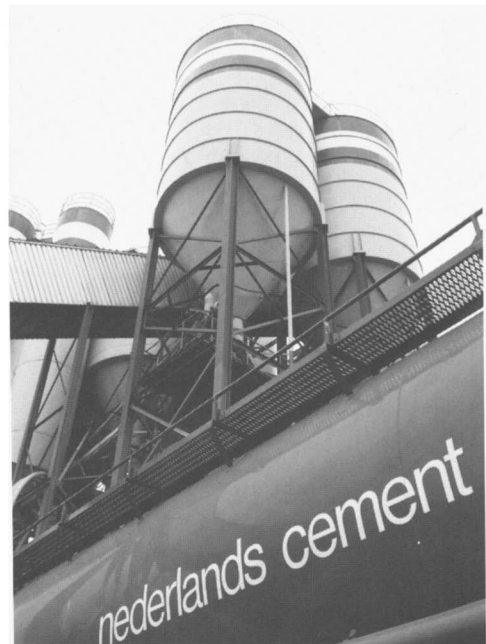

Fig. 5. Silex- of vuursteenlagen in de kalksteen.

Hetzelfde geldt voor de industriële reststoffen die ENCI ook gebruikt voor verhitting in de cementovens. De gebruikte brandstof bestaat voor niet minder dan 60% uit reststoffen, die voornamelijk afkomstig zijn uit de petrochemische industrie. Alleen bij de cementproduk-

tie kunnen deze stoffen zonder schade voor mens en milieu worden benut.

TOEKOMST

In 1989 besloot de Minister van Verkeer en Waterstaat geheel onverwacht dat ENCI geen toestemming zou krijgen om mergel te winnen op het Plateau van Margraten. Dat was voor ENCI aanleiding om te zoeken naar economisch verantwoorde alternatieven. Want: zonder mergel geen cement en zonder cement geen ENCI. Direct en indirect zouden daarmee 1.200 arbeidsplaatsen verloren gaan. Nederland zou daarmee geen eigen cementindustrie meer hebben.

Gelukkig is ENCI er inmiddels in geslaagd een plan te ontwikkelen om de grondstoffenvoorziening nog enige decennia veilig te stellen.

In het kort komt het er op neer, dat ENCI nog dieper zal gaan met de winning van mergel op de St.-Pietersberg. Hiervoor zijn nieuwe machines en technologie-toepassingen nodig.

Alleen dan kan men de mergel dieper winnen en schoonmaken, nog meer dan de huidige hoeveelheid industriële reststoffen als grondstof voor cement gebruiken en de uitval van mergel in het productieproces tot bijna nul terugbrengen.

De continuïteit van ENCI is op deze wijze gewaarborgd tot circa 2025.

Lage Kanaaldijk 115
6212 NA Maastricht
Postbus 1
6200 AA Maastricht
telefoon: 043-297777
telefax: 043-250188